

Verksamhetsberättelse 2017 för Kostnämnden

1. Kommentarer till verksamhetens resultat

Kostnämnden får ett underskott på 515 000 kr som avser avdelning Lycksele kost. Det beror på att Kostnämnden inte får samtliga intäkter från Utbildningsnämnden som debiteras ut. Ekonomiavdelningen/Utbildningsnämnden stoppade utbetalningarna under våren pga av att intäkterna var för höga i förhållande till kostnaderna, utan att ta hänsyn till att skolmåltiderna inte har intäkter under sommarlovet men har kvar sina personalkostnader.

Underskottet 2016 var av samma karaktär att Ekonomiavdelningen/Utbildningsnämnden stoppade inbetalningen till kostnämnden.

När vi flyttade delar av skolmåltiderna till lasaretsköket innebär det att vi nyttjar personal från lasaretsköket för produktion av skolmåltider.

I kostnämndens strukturplan för en ekonomi i balans har Kostchef och Enhetschef ekonomi ett uppdrag att se över kostnadsfördelningen mellan enheterna. Under rådande förutsättningar har det varit omöjligt.

Eftersom vår ekonomi är så osäker blir det en oro i arbetsgruppen ex hur mycket råvaror de kan beställa hem, det händer lite för ofta att maten tar slut och då drabbas äldreomsorgen och lasarettet eftersom skolmaten levereras ut först.

Resultat Skolmåltider 2016,2017

Utfall 2016	21 298 680	Utfall 2017 Bokf 31/1	21 222 893	Debiterat 2017	25 977 170
Underskott Skola	904 501	Underskott	1 400 000		
Underskott Kost	904 501	Nytt utfall Bokf 5/2	23 509 178		
Totalt	23 107 682	Underskott Kost	515000		

Eftersom antalet elever och förskolebarn har ökat under 2017 och kommer att öka under 2018 bör kostpriserna justeras. Det är också förenat med problem. När Kostnämnden och Utbildningsnämnden inte kom överens om portionspriset gick ekonomiavdelningen in och prissatte måltiderna. I dagsläget är det svårt att avgöra vem som äger frågan.

- Livsmedelskostnader har ökat men står i proportion med ökningen av antalet sålda portioner. Kostnaden för livsmedel/portion har minskat från 13 kr till 11 kr.
- Personalkostnader har ökat. En person har börjat arbeta efter en långsjukskrivning vilket innebär att vi har haft dubbla lönekostnader under en period. Kostenheten har fortfarande lönekostnader i Kristineberg trots att den skolan/förskolan inte genererar intäkter. Under 2018 ska lönekostnaden i Kristineberg fördelas mellan kost, städ och förskola.

Vi har visstidsanställt en kock som ska vikariera under våren.
När produktionen ökar är det svårare att ha låg bemanning.
Har börjat med önskad sysselsättningsgrad, vi har fler personer med heltid.

Det underlag vi har för skolmåltiderna är följande.

Antal barn i förskola*	79 543
Antal barn på fritids*	5 248
Antal elever i grund skola**	241 546
Antal elever i Gymnasieskola***	124 600
Antal pedagogiska måltider	39 357
	490 294
Antal producerade måltider	500 000

Vi har idag en differens mellan de underlag som finns inom skolmåltider och de portioner vi producerar. Den pedagogiska måltiden vet vi beräknas 1,5 portion. Kostverksamheten har påbörjat uppföljning av beställningar/svinn.

Antal barn som enligt förskolans närvarosystem Tempus varit på förskola respektive fritidsavdelning*

Uppgifter från Informator grundskolans närvarosystem, multiplicerat med antal skoldagar.**

Gymnasieskolan har vi inte fått in uppgifter från, vi har använt underlag sedan tidigare, multiplicerat med antal skoldagar. ***

Pedagogisk måltid är uppgifter från kostverksamhetens produktionssystem.

2. Viktiga händelser

- Tannbergsskolans kök är stängt pga om- och nybyggnation. Produktionen har flyttats till lasarettsköket samt Djurparkens restaurangkök. Frånsett att vi hade inkörningsproblem när verksamheten flyttade har det fungerat över förväntan. Personalen från båda köken har gjort ett mycket bra arbete för att det ska fungera. Projekteringen av ombyggnation pågår både på Forsdalaskolan och Tannbergskolan.
- Lycksele kost har anordnat en föreläsning angående White Guide Junior/Senior. Inbjudna till den var rektorer, förskolechefer samt politiker, även kostchef från Vännäs deltog.
- Fortbildningsdagar under sportlovet tillsammans med Vilhelmina kommun. I år föreläste Michael Bäckman, skolkock som vunnit flera priser för sitt engagemang i offentlig gastronomi.
- I samband med Kostnämndens sammanträden görs besök under lunch på skolor och äldreboenden.
- Kostnämnden har initierat ett samarbete med Skellefteå kommuns kostnämnd för att samarbeta i olika frågor.
- Lycksele kost och hemtjänsten har under sommaren testat att erbjuda en brukare matkasse med en förberedd måltid som ska tillagas i hemmet. Det har fungerat bra och vi ökar antalet matkassar i den takt hemtjänsten klarar av det.
- Barngrupper ökar inom förskola och skola/fritidsverksamhet. Ändamålsenliga lokaler saknas på många av våra mottagningskök vilket leder till ökad arbetsbelastning för medarbetarna på Lycksele kost.
- Livsmedelsupphandlingen är påbörjad, den ska vara klar 201905. Inlandskommunerna förutom Malå och Norsjö ingår i upphandlingsgruppen.

LYCKSELE
KOMMUN

- I år serverades Nobellunch på Furuviiksskolan ett heldagsarrangemang i samarbete med pedagogerna.
- Kostverksamhetens dietist och arbetsledare har tillsammans med skolläkare gjort en översyn av specialkost, främst önskekoster.
- Det har varit svårt att genomföra alla aktiviteter som planerats, dels för att Kostchef inte fått det gensvar från Verksamhet skola som önskats. Mer tid krävs för att implementera. Dessutom är ombyggnationen av Tannbergsskolans kök 1-1,5 år försenat och sammanfaller med Forsdalaskolans ombyggnation. Det innebär att Kostchef har varit upptagen med två stora byggprojekt.
- Kostverksamheten och skolhälsovården har ett mycket bra samarbete, skolläkare och dietist gör en översyn av special/önskekoster, vi bedömer att volymen kommer att minska.

Måluppfyllelse

Färgmarkeringar

Prognosen är att målet kommer att uppfyllas ■

Prognosen är att målet kommer att uppfyllas till 90 procent ■

Prognosen är att det kommer att vara större avvikelser från målet ■

1. Finansiellt

Verksamhetsmål	Aktivitet	Indikator /Uppföljning	Ansvarig	Måluppfyllelse
Optimal tjänstefördelning förskolor	Tillsammans med Verksamhetschef förskola grundskola hitta en optimal service nivå för förskoleköken.	Tidsstudie och kostnadsberäkna timmar i köken.	Kostchef	Verksamhet skola: förskola vill i fortsättningen ha samma service som idag på förskolorna. Det innebär att kosten inte kan sänka bemanningen.

LYCKSELE
KOMMUN

2 FÖRSKOLEMÅLTIDER

I möjligheternas Lycksele är vår vision att kostnämnden ska arbeta utifrån livsmedelsverkets måltidsmodell, med sex delar – att måltiden ska vara säker, god, integrerad, trivsamt, näringsriktig och hållbar. Under 2017 kommer nämnden att arbeta med den integrerade måltiden. Målet är att måltidsverksamheten i förskola och skola ska bli en del av den pedagogiska verksamheten.

2.1 MÅL

- Att minst en av våra förskolor aktivt arbetar utifrån målet integrerad måltid utifrån temat "Lek och lär med maten i förskolan".

2.2 UPPDRAG

- Att ge de yngsta barnen tilltro till sin egen förmåga genom att de exempelvis så tidigt som möjligt får lägga upp maten på den egna tallriken.
- Barn tycker om det de känner igen, därför måste vi göra det okända känt. Barnen måste ges möjlighet att bekanta sig med nya livsmedel och maträtter för att öka sina smakpreferenser, då det är under barndomen vi har goda möjligheter att bredda och utveckla detta.

Verksamhetsmål	Aktivitet	Indikator /Uppföljning	Ansvarig	Måluppfyllelse
Integrerad måltid	Arbeta enligt Sapere metoden, där barnens språk och sensoriska förmåga övas	Information/Utbildning av förskolechefer och pedagoger Införande på försök	VT 2017, Kostchef HT 2017, Kostchef	Information till Förskolechefer genomfört. Eftersom den planerade ombyggnationen av Tannbergsskolan är försenad, har vi för tillfället hög arbetsbelastning, så snart det lättar ska vi göra ett försök på en förskola.

3 SKOLMÅLTIDER

I möjligheternas Lycksele är vår vision att kostnämnden ska arbeta utifrån livsmedelsverkets måltidsmodell, med sex delar – att måltiden ska vara säker, god, integrerad, trivsamt, näringsriktig och hållbar. Under 2017 kommer nämnden att arbeta med den integrerade måltiden. Målet är att måltidsverksamheten i förskola och skola ska bli en del av den pedagogiska verksamheten.

3.1 MÅL

- Att minst en våra skolor aktivt arbetar utifrån målet integrerad måltid.

3.2 UPPDRAG

- Barnen/ungdomarna ska ges inflytande genom dialog och samarbete mellan kök och skola. (demokrati).
- Att rektorer och pedagoger ser skolmåltiden som en resurs och möjlighet i den pedagogiska verksamheten.

Verksamhetsmål	Aktivitet	Indikator /Uppföljning	Ansvarig	Måluppfyllelse
Elevinflytande	Referensgrupp för skolmåltider (elever, skol- och måltidspersonal)	Två gånger per år	Produktionsledare Dietist	
	Elevråd	Två gånger per år	VT 2017, Produktions- ledare, Dietist	
Verksamhetsmål	Aktivitet	Indikator /Uppföljning	Ansvarig	Måluppfyllelse
Integrerad måltid	Utbildning ang ProMeal (skolmåltidens påverkan på elevers prestation mm)		VT 2017, Kostchef	Informerat Rektorer och förskolechefer.
	Information till chefer och pedagoger i skolan om SkolMat Sverige		VT 2017, Kostchef	Har för närvarande inte fått det gensvar från skolan som önskats, för att fortsätta projektet.
	Införande av SkolMat Sverige		HT 2017, Kostchef	

4 MÅLTIDER INOM LANDSTINGET

- *Maten på sjukhusen är en viktig del av vården. God, näringsrik och behovsanpassad mat är grundläggande för att främja tillfrisknandet och öka välbefinnandet. Måltiden ska även ta hänsyn till förändrade mattraditioner/kulturer och vara anpassad för sjuka likväl som friska. Andelen ekologiska och närproducerade livsmedel är idag en del av utbudet som erbjuds och ökas successivt med åren.*

4.1 MÅL

- Anpassa måltiden utifrån patientens behov och hälsotillstånd, ålder eller vårdtid. Främja goda och hälsosamma livsmedelsval.

4.2 UPPDRAG

- Utforma och anpassa kostutbudet utifrån Socialstyrelsens kommande riktlinjer inom vård och omsorg. Öka andelen ekologiska och närproducerade livsmedel.

Verksamhetsmål	Aktivitet	Indikator/Uppföljning	Ansvarig	Måluppfyllelse
Anpassa måltidsutbudet utifrån patientens hälsotillstånd, ålder eller vårdtid	Att uppdatera kvalitetsdokumentet	Patientenkät årligen Restaurangenkät årligen Stickprov 5 – 6 ggr/år	Kostnämnd Driftmöte kommun och landsting	Patientenkät genomförd. Avvaktar med personalenkät, idag är det har vi problem att få en godtagbar svarsfrekvens. Uppdatera kvalitetsdokumentet Kostchef och VLL:s verksamhetskontroller har båda varit upptagna med andra arbetsuppgifter. Ärendet tas upp 2018

5. MÅLTIDER INOM ÄLDREOMSORGEN

I möjligheternas Lycksele är vår vision att kostnämnden ska arbeta utifrån livsmedelsverkets måltidsmodell, med sex delar – att måltiden ska vara säker, god, integrerad, trivsam, näringsriktig och hållbar.

4.1 MÅL

- Utifrån KIK (jämförelsetal mellan kommuner) förbättra statistiken (Välja område?)
- Att tillsammans med chefer och personal inom äldreboenden vara delaktiga i arbetet med att minska antalet undernärda brukare.

4.2 UPPDRAG

- Måltiderna inom äldreomsorgen bör så långt det är möjligt anpassas efter varje enskild individ.

Verksamhetsmål	Aktivitet	Indikator /Uppföljning	Ansvarig	Måluppfyllelse
Ökad valfrihet för brukare på särskilda boenden	Under en provperiod införa 2-rätters middag på ett särskild boende	Provperiod om 8 veckor, därefter uppföljning	VT 2017, Kostchef Verksamhetschef stöd- vård och omsorg	Det boende som var planerat att göra ett försök, var inte möjligt att genomföra. Som alternativ ska Kostekonom och Arbetsledare besöka äldreboende för att se om kostverksamheten kan bidra med annan kompetens
Undersöka behovet av kompetensutveckling hos chefer och personal inom äldreomsorgen angående mat och måltider	Lyfta frågan i Kostrådet	Utbildningsplan	VT 2017, Kostchef Verksamhetschef stöd- vård och omsorg	Kostombudsträffarna kommer att innehålla fler utbildnings inslag. Vissa utbildningsinsatser kommer att göras i samarbete med VLL.

6 JÄMSTÄLLDHET

I möjligheternas Lycksele ska det råda lika villkor för kvinnor och män, flickor och pojkar. Ett jämställt samhälle utvecklar tillväxten. Mångfald uppmuntras på arbetsplatserna.

6.1 MÅL

- Oavsett kön eller ursprung ska alla ha samma möjlighet till delaktighet och utveckling på sin arbetsplats.

6.2 UPPDRAG

- Mångfald ska uppmuntras på arbetsplatser.
- Alla beslut ska prövas ur ett jämställdhetsperspektiv

Verksamhetsmål	Aktivitet	Indikator /Uppföljning	Ansvarig	Måluppfyllelse
Arbetsplatsträffar	Förbättra APT för bättre delaktighet	Medarbetarenkät 2018	Kostchef	Har delat upp personalgrupperna i mindre enheter. Kostenheten har nu 4 olika arbetsplatsträffar för att så många som möjligt ska känna delaktighet.

Verksamhetsmål	Aktivitet	Indikator /Uppföljning	Ansvarig	Måluppfyllelse
Förbättra rutiner vid kränkande särbehandling. Alla ska ha kännedom om rutinerna.	Handlingsplan	Medarbetarenkät 2018	Kostchef	Lyfter frågan på samtliga våra arbetsplatsträffar.

7 PERSONAL

I möjligheternas Lycksele är personalen vår viktigaste resurs. Det ska vara den anställdes arbetsplats där man får bekräftelse för kompetens och yrkesskicklighet. Det handlar om lön och utvecklingsmöjligheter.

7.1 MÅL

- I Lycksele kommun är varje arbetsplats en arbetsplats i utveckling.
- Andelen timtid, mertid och övertid minimeras
- Varje tjänst och insats skall utföras av personal med rätt kompetens.
- Andelen timtidsanställda som används i kommunens verksamheter ska årligen minska och är högst 5 % av totalt arbetade timmar.

7.2 UPPDRAG

- Heltid en rättighet och deltid en möjlighet.
- Förutsättningar till kompetensutveckling skall stimuleras.
- Som arbetsgivare tar kommunen ett ansvar för att bryta den könssegregerade arbetsmarknaden.

Verksamhetsmål	Aktivitet	Indikator /Uppföljning	Ansvarig	Måluppfyllelse
Se över möjlighet till önskad sysselsättningsgrad	Undersöka behovet	Samordna verksamheten	HT 2018, Kostchef	De personer som nyanställts i kostverksamheten erbjuds heltids tjänst, med motkrav att den enskilde kan ev få tjänstgöra på två arbetsplatser under en arbetsdag.
Öka andelen utbildade kockar i verksamheten	Ta fram ett underlag för validering		HT 2018, Kostchef	De personer som nyanställs under 2017 är utbildade kockar. Samtal med HR pågår om att erbjuda internutbildning för de anställda som vill utbilda sig till kock

LYCKSELE
KOMMUN

7 HÄLSA

I möjligheternas Lycksele ska det finnas akutsjukhus och hälsocentraler. Lycksele bidrar till att Västerbottens läns landsting har världens friskaste befolkning 2020.

7.1 MÅL

- Lycksele kommun har länets högsta hälsotal.

7.2 UPPDRAG

- Ingen anställd i Lycksele kommun ska riskera att skadas på sin arbetsplats.
- Arbetsmiljöproblem ska omedelbart åtgärdas i samråd med berörda.

Verksamhetsmål	Aktivitet	Indikator /Uppföljning	Ansvarig	Måluppfyllelse
Minska sjuktalen med 1%	Hälsosamtal vid upprepad sjukfrånvaro vid fyra tillfällen	I samråd med HR-specialist	Årligen, Kostchef	Sjuktalen för Lycksele kost har ökat med 2%, det är främst medarbetare som är sjukskrivna under graviditet. De personer som varit långtidssjukskrivna är tillbaka på ordinarie tjänstgöringsgrad.

8 MILJÖ OCH HÅLLBARHET

I möjligheternas Lycksele bidrar vi till länets vision om att bli det hållbaraste länet år 2020 uppnås, vilket innebär att det regionalt och lokalt arbetas för en långsiktig hållbarhet med målet att kommande generationer ska ha möjlighet att leva i ett socialt, ekonomiskt och miljömässigt hållbart samhälle.

8.1 MÅL

- Lycksele kommun prioriterar närproducerade varor/produkter vid upphandling.

8.2 UPPDRAG

- Kommunen tillsammans med övriga intressen i regionen arbeta för att bli resurssmarta.
- Återvinning och källsortering ska vara en naturlig del i all verksamhet.
- Kommunen ska vara ledande i frågor som stärker en hållbar konsumtion.
- Kommunen engagerar sig för rättvis handel och etisk konsumtion för att innan mandatperiodens slut vara certifierade som Fairtrade City.
- Planera och genomföra resandet utifrån resepoliticy.
- Minska antal papperskopior i kommunens organisation.

Verksamhetsmål	Aktivitet	Indikator /Uppföljning	Ansvarig	Måluppfyllelse
Öka andelen ekologiskt och närproducerat till 17 % under 2017	Planera inköpen	Uppföljning av statistik Rapport till kostnämnd vid delårsrapport och årsrapport	Produktionsledare Dietist	Fn är det endast närproducerad köttfärs. Dietist deltar i "Mat i Västerbotten" via region Västerbotten

Öka andelen ekologiska till 35% fram till 2020, etiskt märkta livsmedel 5% till 2019 och främja närproducerade livsmedel	Sammanställning av statistik	Uppföljning av volym ekologiska och närproducerade livsmedel	Kostnämnd Driftmöte kommun och landsting	Närproducerade livsmedel 20% Ekologiska livsmedel 15%